

Številka: 35409-102/2024-13

Datum: 11. november 2024

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo izdaja na podlagi 38.b člena Zakona o državni upravi (Uradni list RS, št. 113/05 – uradno prečiščeno besedilo, 89/07 – odl. US, 126/07 – ZUP-E, 48/09, 8/10 – ZUP-G, 8/12 – ZVRS-F, 21/12, 47/13, 12/14, 90/14, 51/16, 36/21, 82/21, 189/21, 153/22 in 18/23), 77. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-10, 78/23 – ZUNPEOVE in 23/24; v nadaljevanju: ZVO-2) in 101.b člena Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B, 46/14, 21/18 – ZNOrg, 31/18, 82/20, 3/22 – ZDeb, 105/22 – ZZNŠPP in 18/23 – ZDU-10, v nadaljevanju: ZON), na zahtevo Zavoda za gozdove Slovenije, v postopku ugotavljanja obveznosti izvedbe celovite presoje vplivov na okolje gozdnogospodarskega načrta, naslednjo

ODLOČBO

- V postopku priprave gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarske enote Brkini I, izdelanega za obdobje 2024-2033, ni treba izvesti celovite presoje vplivov na okolje.**
- V tem postopku ni bilo stroškov.**

Obrazložitev

I.

(Vloga in predmet postopka)

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo (v nadaljevanju: ministrstvo) je dne 31. 5. 2024 po e-pošti z naslova Oesezana@zgs.si prejelo vlogo Zavoda za gozdove Slovenije (v nadaljevanju: ZGS), ki ga v tem postopku po pooblastilu direktorja zastopa Boštjan Košiček, vodja Območne enote Sežana, št. 3402-2/2023-9 z dne 31. 5. 2024, s katero ministrstvo obveščajo, da v letošnjem letu pripravljajo gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Brkini I (v nadaljevanju: GGN), ki bo izdelan za obdobje 2024-2033. V nadaljevanju podajajo vse potrebne informacije obvestila o nameri priprave GGN, skladno z Uredbo o okoljskem poročilu in podrobnejšem postopku celovite presoje vplivov izvedbe planov na okolje, Prilogo 2, podrobnejše informacije pa so na razpolago v osnutku GGN št. 14-07/2024 z dne 28. 5. 2024, ki ga je skladno s 14. členom Zakona o gozdovih potrdil strokovni svet OE Sežana in je bil dostopen na spletnem odlagališču velikih datotek (SOVD). Ministrstvo ga hrani v informacijskem sistemu skupaj z vlogo pod zap.št. 35409-102/2024-2570-1.

V vlogi so navedene informacije o pravni podlagi, pristojnih organih in postopku priprave GGN, o območju, za katerega se izdeluje GGN, in o povezavi GGN z gozdnogospodarskim načrtom Kraškega gozdnogospodarskega območja:

Obveznost priprave GGN sledi iz 14. člena Zakona o gozdovih (ZG) ZG v 56. členu opredeli, da gozdnogospodarske načrte izdeluje ZGS, za obdobje 10 let (15. člen ZG), torej obnova poteka vsakih 10 let. Pomembno izhodišče za GGN predstavlja strateški gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarskega območja (GGN GGO), ki podrobneje določa imena in območja gozdnogospodarskih enot ter obdobje veljavnosti gozdnogospodarskih načrtov, ki se zanje izdelajo. V veljavnem GGN za Kraško GGO 2021-2030 je za GGN za GGE Brkini I določeno obdobje veljavnosti 2024–2033. GGN GGE Brkini I 2024–2033 tako predstavlja obnovo načrta za isto GGE, ki se izdelata zaradi posodobitve stanja gozdov z novimi podatki in temu prilagojene določitve obsega gozdnogospodarskih ukrepov.

Kot sledi iz 61. člena Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Uradni list RS, št. 91/10 in 200/20) ter iz 14. in 15. člena Zakona o gozdovih, osnutek GGN določi strokovni svet območne enote ZGS. ZGS osnutek načrta z zahtevanimi prilogami pošlje na ministrstvo, pristojno za gozdarstvo, do 31. maja v prvem letu ureditvenega obdobja skupaj z vlogo za odreditev javne razgrnitve GGN. Po opravljeni javni razgrnitvi in javni obravnavi svet območne enote ZGS obravnava pripombe in predloge ter zavzame do njih stališče. Na tej

podlagi ZGS pripravi predlog GGN, ki ga določi svet območne enote ZGS. ZGS mora k predlogu GGN pridobiti mnenje organizacije, pristojne za varstvo narave, in mnenja lokalnih skupnosti, na območju katerih leži GGE. ZGS predloži predlog GGN skupaj s predpisanim soglasjem oziroma s predpisanimi mnenji ministrstvu, pristojnemu za gozdarstvo, najpozneje do 1. oktobra prvega leta novega obdobja. GGN GGE sprejme minister, pristojen za gozdarstvo.

Lega GGE Brkini I znotraj Kraškega GGO je v vlogi prikazana na sliki. Leži na območju občin Divača in Hrpelje-Kozina, k.o. Podgrad, Barka, Vareje, Misliče, Vatovlje, Kozjane, Rodik, Brezovica, Artviže, Tatre, Javorje, Kovčice, Hotična in Slivje. GGE meri 8.701,68 ha, od tega je 6.473,34 ha gozdov.

GGN so izdelali ob upoštevanju ciljev, usmeritev, strategij, ukrepov in funkcij gozda iz GGN za Kraško GGO (2021-2030), za katerega je bila izvedena celovita presoja vplivov na okolje in potrjena njegova sprejemljivost z odločbo št. 35409-715/2022-30 z dne 3. 4. 2023. V vlogi so splošno opisane tudi ključne relacije med GGN GGE in GGN GGO.

Ministrstvu predlagajo, naj odloči, da za GGN GGE ne velja obveznost izvedbe CPVO po 2. odstavku 77. člena ZVO-2 iz naslednjih razlogov:

GGN sicer na kartah prikazuje pregled in zasnovo gozdne infrastrukture in drugih načrtovanih posegov v gozdni prostor, vendar izvedbe posegov, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje po ZVO-2, navedenih v Prilogi 1 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (pogozditve, gozdne plantaže in krčenje gozdov), s tem prikazom ne določa, ne načrtuje niti ne določa pogojev za njihovo izvedbo.

V GGE se nahajajo varovana območja narave - območja Natura 2000: SI3000223 Reka, SI 3000276 Kras in SI5000023 Kras ter vplivno območje Regijskega parka Škocjanske jame, vendar se z GGN ne bodo načrtovali posegi v naravo iz prvega odstavka 101.d člena ZON, kot so navedeni v Pravilniku o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja, niti GGN ne predstavlja pravne podlage za izdajo dovoljenj za posege v naravo, zato po določbi 101a. člena ZON presoja sprejemljivosti ni potrebna.

Ministrstvu predlagajo tudi, naj na podlagi 3. odstavka 77. člena ZVO-2 ugotovi, da izvedba GGN GGE Brkini I (2024-2033) ne bo imela verjetno pomembnih vplivov na okolje, ob upoštevanju predpisanih meril glede značilnosti GGN, njegovih vplivov in območij, ki bi lahko bila prizadeta zaradi vplivov GGN, njihovega pomena in ranljivosti. Pri tem naj upošteva, da dosedanje izvajanje gozdnogospodarskih ukrepov na obravnavanem območju ni imelo pomembnih vplivov na okolje, naravo, krajino, zdravje ljudi ali kulturno dediščino. Svoj predlog podrobneje utemeljujejo:

a) glede značilnosti GGN:

GGN prikazuje območja, kjer krčenje gozdov ni dovoljeno (varovalni gozd) in kjer krčenje gozda praviloma ni dopustno. Površin, kjer krčenje gozda ni dovoljeno, je 36,68 ha ali 0,6 %, površin, kjer krčenje gozda praviloma ni dopustno, pa je 4.634,95 ha ali 72,7 % gozda v GGE. Kot kriterij za določitev območij, kjer krčenje gozda praviloma ni dopustno, so bile poudarjene ekološke in socialne funkcije gozda ter predvsem erozijska in plazljiva območja po Zakonu o vodah. Z določitvijo območij, kjer krčenje gozda praviloma ni dopustno, se posredno vpliva na določanje namenske rabe prostora občinskega prostorskega načrta, saj se dopušča krčenje gozda le tam, kjer do verjetno pomembnih vplivov na okolje ne more priti (1.706 ha). V obdobju 2014-2023 je bilo v območju GGE izkrčenih 14,95 ha gozda, pri čemer so prevladovala krčitve gozda v kmetijske namene z 10,34 ha. Ugotovljeno je bilo, da se gozdnatost v GGE še vedno povečuje, saj se je površina gozda v zadnjem desetletju povečala za 96 ha in se bo tudi v prihodnje še povečala, kajti zaraščajočih površin v GGE je kar 297 ha. Sama sprememba rabe zemljišč pomembnega vpliva na okolje ne bo imela;

Pri načrtovanju ostalih gozdnogospodarskih ukrepov, ki se načrtujejo z GGN (potrebna gojitvena in varstvena dela, dela za preostale funkcije gozdov), so bile v GGN Brkini I (2024-2033) vključene:

- Naravovarstvene smernice za Gozdnogospodarski načrt GGE Brkini I (2024-2033), ZRSVN OE Nova Gorica, Nova Gorica, december 2023;
- Podrobne kulturnovarstvene usmeritve za varstvo KD za načrtovanje GGN GGE Brkini I, ZVKD, Služba za kulturno dediščino, OE Nova Gorica, Nova Gorica, januar 2024;
- Usmeritev s področja upravljanja z vodami za pripravo gozdnogospodarskih načrtov, Direkcija RS za vode, februar 2020;

zato menijo, da GGN ne vsebuje posegov, ki bi lahko imeli pomembne vplive na okolje oz. so vplivi izvedbe malo verjetni.

Način gospodarjenja z gozdovi se na podlagi GGN ne bo bistveno spremenil v primerjavi s preteklim GGN. Načrtovani ukrepi z možnim posekom in potrebnimi gojitvenimi in varstvenimi deli niso bistveno drugačno načrtovani v primerjavi s preteklim GGN (možni posek je nekoliko višji, gojitvena dela pa nekoliko nižja), večji problem je njihova slaba realizacija. V preteklem ureditvenem obdobju je bila realizacija možnega poseka zgolj 27 %, medtem ko je bila večina glavnih gojitvenih del realizirana pod 20 %. Realizacija možnega poseka ter gojitvenih del je bila dobro realizirana zgolj v državnih gozdovih (80 %), ki pa pokrivajo zgolj 8 % gozdov GGE. V zasebnih gozdovih je bila realizacija možnega poseka zgolj 23 %, glavna gojitvena dela pa so bila izvedena pod 10 %. Večina zasebnih gozdov v GGE je kljub dobrim rastiščnim razmeram prepuščena naravnemu razvoju brez vlaganj. Prihodnja nega gozdov je kvečjemu nujno potrebna, če želimo gozdove in naravno okolje pripraviti na prihajajoče oziroma že prisotne podnebne spremembe.

b) glede značilnosti vplivov GGN:

Vplivi izvedbe z GGN načrtovanih, dopuščenih ali usmerjenih aktivnosti (sečnja, spravilo, gojitvena dela, varstvena dela, gradnja prometnic, krčitve) bi lahko bili trajni in nepovratni, vendar so ob dosedanjih izkušnjah z gospodarjenjem z gozdovi v tej GGN GGE in ob nadaljnjem upoštevanju omejitev iz Zakona o gozdovih in Pravilnika o varstvu gozdov in usmeritev iz GGN, ki temeljijo tudi na smernicah drugih sektorjev (ZRSVN, ZVKD in DRSV), malo verjetni.

c) glede značilnosti območij, ki bodo verjetno prizadeta zaradi vplivov GGN, njihovega pomena in ranljivosti:

V GGE se nahaja vodovarstveno območje za vodno telo vodonosnikov Rižane, ki je opredeljeno s hidrološko funkcijo gozda na prvi stopnji poudarjenosti in zajema 2.379 ha ali 36 % gozdnega prostora. Na tem območju je način gospodarjenja z gozdom prilagojen pomenu hidrološke funkcije gozda in GGN zanje določa ustrezne usmeritve (v poglavju 6.2.2. Usmeritve za krepitev in usklajitev funkcij gozdov). Na vodovarstvenih območjih večinoma ni predvidenih območij odpiranja z gozdnimi cestami in gozdnimi vlakami oziroma na teh območjih obstajajo omejitve z vidika funkcij gozdov. Krčitve gozdov pa praviloma niso dopustne.

Na območju GGE ni evidentiranih pojavov škodljivega delovanja voda, na katere bi izvedba GGN lahko vplivala ali ki jih je povzročila izvedba dosedanjega gospodarjenja (izvedba dosedanjih GGN). Točkovno se sicer na posameznih gozdnih vlakah na flišni matični podlagi pojavljajo manjši erozijski procesi, ki pa so večinoma posledica neustrezne ureditve odvodnjavanja po zaključenem spravilu lesa.

V GGE so prisotna tako plazljiva območja z različno verjetnostjo pojavljanja plazov kot potencialna erozijska območja z različnimi stopnjami ukrepov, ki pa so prisotna na flišni matični podlagi, vendar GGN vsebuje ustrezne usmeritve za izvajanje spravila in načrtovanje gradnje gozdnih prometnic, namenjene preprečevanju erozijskih procesov, zagotavljanju stabilnosti pobočij in urejanju odvoda meteornih voda. Tudi sicer je dejanska intenzivnost gospodarjenja z gozdovi v GGE relativno majhna, zaradi česar ni pričakovati negativnih vplivov na vode in samega delovanja vode.

Na območju GGE se nahajajo številne enote kulturne dediščine, ki jih GGN obravnava v okviru funkcije varovanja kulturne dediščine (65,53 ha na 1. stopnji poudarjenosti, 0,80 ha na 2. stopnji poudarjenosti). GGN zanje določa ustrezne usmeritve za njihovo varstvo, pri čemer so bile upoštevane strokovne podlage in predpisi s področja varstva kulturne dediščine, zato je verjetnost, da bi GGN pomembno vplival na njihove lastnosti, majhna (na območjih varovanja kulturne dediščine ni prednostnih območij za gradnjo gozdnih cest in gozdnih vlak; na teh območjih krčitve gozda praviloma niso dopustne; vsi objekti kulturne dediščine so navedeni tudi v E4 obrazcu, splošne usmeritve za funkcijo varovanja kulturne dediščine so zapisane v poglavju 6.2.2, konkretne usmeritve za posamezne objekte kulturne dediščine pa v poglavju 12.1.2.).

Ministrstvu zato predlagajo, naj skladno s 6. odstavkom 77. člena ZVO-2 odloči, da v postopku priprave GGN GGE Brkini I (2024-2033) ni treba izvesti celovite presoje vplivov na okolje.

II.

(Določbe predpisov)

Po 77. členu ZVO-2 je treba v postopku priprave plana, programa, načrta ali drugega splošnega akta ali njihovih sprememb (v nadaljnjem besedilu: plan), ki ga na podlagi zakona sprejme pristojni organ države za področje gozdarstva, če:

A. predstavlja okvir za presojo vplivov na okolje, ali če se z njim določa ali načrtuje poseg v okolje, za katerega je treba izvesti presojo vplivov na okolje v skladu s tem zakonom.

Obveznost te presoje se ugotavlja v skladu z določili Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15, 26/17, 105/20 in 44/22 – ZVO-2). V prilogi 1 te uredbe so navedeni posegi v okolje iz dejavnosti gozdarstva, in sicer:

A.III Pogozditev, osnovanje gozdne plantaže ali krčitev gozda:

A.III.1 na površini nad 30 ha - obvezna presoja vplivov na okolje,

A.III.2 na površini najmanj 15 ha pri pogozditvi, osnovanju gozdne plantaže ali krčitvi in na površini 5 ha ali več, ko je poseg krčitve na varovanem območju po predpisih o ohranjanju narave - obvezen predhodni postopek.

B. če je zanj zahtevana presoja sprejemljivosti po predpisih o ohranjanju narave.

Po 101. členu ZON je treba za vsak plan ali spremembo plana, ki ga na podlagi zakona sprejme pristojni državni organ ali pristojni organ samoupravne lokalne skupnosti, tudi za področje gospodarjenja z gozdovi, ki bi lahko pomembno vplival na zavarovano območje, posebno varstveno območje ali potencialno posebno ohranitveno območje sam po sebi ali v povezavi z drugimi plani, izvesti presojo sprejemljivosti njegovih vplivov oziroma posledic glede na varstvene cilje teh območij. Oceno o sprejemljivosti vpliva oziroma posledicah plana na ta območja da ministrstvo, pristojno za okolje, v postopku celovite presoje vplivov na okolje.

Po 101. a členu ZON ministrstvo, pristojno za okolje, v postopku preverjanja planov, za katere je treba izvesti celovito presojo vplivov na okolje, določi plane, za katere je treba izvesti presojo sprejemljivosti. Za plane, ki lahko pomembno vplivajo na zavarovano območje, posebno varstveno območje ali potencialno posebno ohranitveno območje, se štejejo plani:

- ki obsegajo ta območja ali bi izvedba plana lahko na njih vplivala,
- s katerimi se določajo ali načrtujejo posegi v naravo iz prve in druge alineje prvega odstavka 101.d člena tega zakona.

101. d člen ZON določa, da minister zaradi določitve planov in posegov v naravo, ki lahko pomembno vplivajo na zavarovano območje, posebno varstveno območje ali potencialno posebno ohranitveno območje, določi posege v naravo,

- ki lahko pomembno vplivajo na varstvene cilje teh območij,
- za katere je treba še preveriti, če lahko pomembno vplivajo na varstvene cilje teh območij,
- ki ne morejo pomembno vplivati na varstvene cilje teh območij.

Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Uradni list RS, št. 130/04, 53/06, 38/10 in 3/11) določa vsebino in podrobnejšo metodologijo presoje sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na zavarovana območja, posebna varstvena območja in potencialna posebna ohranitvenega območja, ter posege v naravo, ki lahko pomembno vplivajo na ta območja. Ti posegi so po posameznih območjih rabe prostora navedeni v prilogi 2 citiranega pravilnika, in sicer (za območja gozdog):

- Gradnja gozdnih cest ter grajenih gozdnih vlak in stalnih žičnic,
- Postavitev ograj ali obor v gozdnem prostoru,
- Postavitev mrhovišč,
- Postavitev lovske preže,
- Postavitev krmišč.

Ministrstvo, pristojno za okolje, sprejme odločitev o obveznosti izdelave presoje sprejemljivosti planov in sprejema druge odločitve v postopku celovite presoje vplivov na okolje na podlagi mnenj organizacije, pristojne za ohranjanje narave.

Po 115. in 116. členu ZON naloge organizacije, pristojne za ohranjanje narave, opravlja Zavod RS za varstvo narave.

C. če ministrstvo, pristojno za varstvo okolja, oceni, da bi lahko izvedba plana pomembneje vplivala na okolje.

Merila za ocenjevanje verjetnih pomembnejših vplivov plana na okolje so določena z Uredbo o merilih za ocenjevanje verjetnosti pomembnejših vplivov izvedbe plana, programa, načrta ali drugega splošnega akta in njegovih sprememb na okolje v postopku celovite presoje vplivov na okolje (Ur. l. RS 9/09).

D. Ne glede na citirane določbe se na podlagi 4. odstavka 77. člena ZVO-2 celovita presoja vplivov na okolje ne izvede za plan, izdelan na podlagi plana, za katerega je bila že izvedena celovita presoja vplivov na okolje, če za planirane posege niso določeni novi ali podrobnejši izvedbeni pogoji, če ne vsebuje novih posegov ali ne zajema novih območij glede na plan, na podlagi katerega je pripravljen.

Kot sledi iz 5. in 6. odstavka 77. člena ZVO-2, pripravljavec plana pred začetkom njegove priprave ministrstvu, pristojnemu za varstvo okolja, pošlje obvestilo o svoji nameri, ministrstvo pa odloči o tem, ali je treba za plan izvesti celovito presojo vplivov na okolje, pri čemer se o tem

predhodno posvetuje tudi z ministrstvi in organizacijami, pristojnimi za področja, na katera bi plan lahko pomembno vplival.

Ministrstvo z javnim naznanilom na osrednjem spletnem mestu državne uprave obvesti tudi javnost, ali bo za plan izvedena celovita presoja vplivov na okolje.

III. (ugotovitve postopka)

Ministrstvo je proučilo vlogo, priložen osnutek GGN in predpise o gozdnogospodarskem načrtovanju ter ugotovilo, da GGN poleg splošnega opisa GGE, prikaza funkcij gozdov, opisa stanja gozdov, analize preteklega gospodarjenja z gozdovi in orisa zakonitosti razvoja gozdov vsebuje cilje, usmeritve in ukrepe, med katerimi so:

- splošne usmeritve in usmeritve za
 - krepitev in uskladitev funkcij gozdov
 - razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali
 - delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom
 - delo s požarno ogroženimi gozdovi
 - delo s semenskimi objekti
 - tehnologijo dela ter gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic
 - presojo posegov v gozd in gozdni prostor
 - ukrepe na drugih gozdnih zemljiščih
- ukrepi:
 - možni posek
 - potrebna gojitvena in varstvena dela
 - ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prostoživečih živali
 - ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov
 - graditev gozdnih prometnic.

GGN vsebuje tudi ekonomsko presojo gospodarjenja z gozdovi GGE, načrt gospodarjenja z gozdovi po rastiščnogojitvenih razredih, usmeritve za gospodarjenje s posamičnim gozdnim drevjem in skupinami gozdnega drevja zunaj naselij in prostorski del.

Iz podatkov v osnutku GGN sledi, da je površina GGE v hidrološkem smislu razdeljena na porečje Reke na severu, ki je izrazito hudourniškega značaja, in porečje Rižane na jugu, ki predstavlja glavno vodozbirno območje za izvir Rižane, ki je izjemnega pomena za vodooskrbo slovenske Obale. Površina gozdov se zaradi zaraščanja kmetijskih zemljišč vztrajno povečuje in se je od leta 1986 do danes povečala za 13,4%. 267 ha površin bo z GGN določenih kot gozd zaradi zaraščanja, več kot 260 ha površin se še zarašča in bodo predvidoma v naslednjem ureditvenem obdobju prerasle v gozd. Krčitev gozdov je bilo slabih 85 ha, tudi zaradi nedovoljenih posegov v gozd. Za gozdove v GGE je značilna visoka požarna ogroženost – četrtnina gozdov je uvrščena v I. (zelo veliko) in II. stopnjo (veliko) požarne ogroženosti. Protipožarne preseke štejejo za gozdne prometnice, ki jih načrtuje Zavod za gozdove Slovenije ter v celoti financira proračun RS. GGN vsebuje *Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi*, med katerimi so tudi usmeritve za načrtovanje in gradnjo protipožarnih presek, med ukrepi pa jih GGN ne omenja.

Krčenje gozdov je zaradi visoke stopnje gozdnatosti, velikega deleža pionirskih gozdov in zaraščanja po merilih GGN dopustno in se v kmetijske namene podpira na območju celotnih Brkinov z izjemo tistih območij, kjer krčenje gozda ni dovoljeno (varovalni gozdovi, 36,69 ha) in kjer praviloma ni dopustno zaradi poudarjenosti ekoloških ali socialnih funkcij, ali ker gre za sklenjena območja gozdov in gozdove, ki imajo funkcijo koridorske povezave (3.822,56 ha).

Gostota cest, ki se uporabljajo za prevoz lesa, vključno s protipožarnimi preseki, je zelo nizka. Večina površine gozdov je primerna za traktorsko spravilo lesa, vendar je trenutno omrežje prometnic pomanjkljivo – brez vlak ali potrebno rekonstrukcije. V prostorskem delu GGN so prikazana prednostna območja za gradnjo gozdnih cest (ob upoštevanju pravilne razdalje, višine možnega poseka in intenzivnosti gospodarjenja) s površino 431 ha in prednostna območja za gradnjo gozdnih vlak (ob upoštevanju kamnitosti in skalovitosti ter naklona terena, višine možnega poseka in odprtosti z vlakami) s površino 1.056,46 ha.

V GGE ni konfliktnih območij med različnimi funkcijami gozda, gozdov, pomembnih za ohranitev prosto živečih živali, niti gozdov za sanacijo. GGN tudi ne prikazuje varstvenih in ogroženih območij po predpisih o vodah, ker ta s pravnimi akti še niso določena.

Zavod za gozdove Slovenije v svoji vlogi ne zahteva, da ministrstvo o obveznosti izvedbe celovite presoje odloči na podlagi 4. odstavka 77. člena ZVO-2, ki velja za plane, izdelane na podlagi planov, za katere je bila že izvedena celovita presoja vplivov na okolje, zato ministrstvo navedb iz vloge glede nadrejenega plana, GGN Kraškega GGO 2021-2030, ni preverjalo in se do njih ne opredeljuje.

A.

Ministrstvo ugotavlja, da se z GGN ne določa ali načrtuje izvedbe posegov v okolje, navedenih v Uredbi o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, za katere je obvezna izvedba presoje vplivov na okolje (Pogozditev, osnovanje gozdne plantaže ali krčitev gozda na površini nad 30 ha, oznaka A.III.1), niti posegov, za katere se obveznost presoje vplivov na okolje ugotavlja v predhodnem postopku (Pogozditev, osnovanje gozdne plantaže ali krčitev gozda na površini najmanj 15 ha pri pogozditvi, osnovanju gozdne plantaže ali krčitvi in na površini 5 ha ali več, ko je poseg krčitve na varovanem območju po predpisih o ohranjanju narave, oznaka A.III.2).

- Krčitev gozda ne obsega poseka na golo zaradi obnove gozda in predstavlja odstranitev vsega drevja zaradi spremembe namembnosti zemljišča.
- Pogozditev predstavlja vzpostavitev gozdnega nasada na površini, kjer prej gozda ni bilo, in ne obsega obnove gozdov s sadnjo.
- Gozdna plantaža predstavlja nasad drevja na kmetijskem zemljišču in ne šteje za gozd.

Ti posegi zato niso predmet načrtov za gospodarjenje z gozdovi.

Graditev gozdnih prometnic ne šteje za poseg v okolje po citirani uredbi, saj so v Prilogi 1, Poglavju F Prometna infrastruktura, navedene le avtoceste, hitre ceste, glavne in regionalne ceste. Žičniške naprave so poseg v okolje le, če so namenjene prevozu potnikov. Železniške proge in plovne poti za transport lesa po predpisih o gozdovih v RS ne štejejo za gozdne prometnice in zato niso predmet načrtovanja v gozdarstvu.

B.

Kot sledi iz mnenja Zavoda RS za varstvo narave, OE Nova Gorica, št. 3563-0289/2024-2 z dne 28. 6. 2024, območje GGN sega v

posebna varstvena območja po Uredbi o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13, 39/13, 3/14, 21/16 in 47/18): SI3000223 Reka, SI3000276 Kras in SI5000023 Kras, in v

zavarovana območja narave:

- naravni spomeniki Hotična - Široka jama, Hotična - Hotenjske ponikve, Odolina - Slepa dolina s ponikvami, Brezovica - Brezoviška slepa dolina, Brezovica - Brimšča jama, Obrov - Jezerina s ponikvami, Slivje - Dimnice, Slivje - Slivarske ponikve, Rodik - Velika Kozinska jama in Rodik - Cikova jama (Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju občine Sežana, Uradne objave, št. 13/92), in
- vplivno območje Regijskega parka Škocjanske jame (Zakon o regijskem parku Škocjanske jame; Uradni list RS, št. 57/96, 46/14 - ZON-C in 18/23 - ZDU-10).

Nadalje navajajo, da so za GGN na ZRSVN OE Nova Gorica v decembru 2023 izdelali naravovarstvene smernice št. 3563-0566/2023-2, v katerih so podali splošne in konkretne varstvene usmeritve za varstvo posebnih varstvenih območij (območij Natura 2000) s podrobnimi varstvenimi cilji in ukrepi iz Prilog A in B Programa upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2023-2028 (Sklep vlade št. 35600-4/2023/5 z dne 04.10.2023) ter varstvene režime in pogoje za varstvo zavarovanih območij.

Po temeljitnem pregledu osnutka GGN ugotavljajo, da se v skladu z določili 13.a člena Uredbe o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 - popr., 39/13 - odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18) organizacija, pristojna za ohranjanje narave, v mnenju o uvedbi postopka presoje sprejemljivosti planov opredeli do ustreznosti upoštevanja naravovarstvenih smernic v osnutku načrta, in da je v osnutku GGN ustrezno integrirana vsebina naravovarstvenih smernic. V osnutku GGN se posegov, za katere je potrebno izvesti presojo vplivov na okolje po ZVO (krčitve gozda nad 30 ha oz. uvedba predhodnega postopka za krčitve na površini 5 ha ali več na varovanih območjih) podrobneje ne določa oz. načrtuje. Gozdne prometnice so načrtovane le okvirno, brez navedbe konkretnih tras in njihovih dolžin. Gozdne prometnice se bodo v skladu s Pravilnikom o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja presojale v okviru presoje sprejemljivosti posegov v naravo na podlagi določil 105.a člena ZON in 3. odstavka 42. člena

Pravilnika. Ocenjujejo, da GGN ne bo pomembno vplival na varovana območja in varstvene cilje te območij, zato menijo, da presoje sprejemljivosti vplivov izvedbe plana na varovana območja ni potrebno izvesti.

Ministrstvo je proučilo citirano mnenje ZRSVN in se strinja, da GGN ne bo pomembno vplival na varovana območja in njihove varstvene cilje, zato presoje sprejemljivosti vplivov izvedbe GGN na varovana območja narave ni treba izvesti.

Na podlagi drugega odstavka 77. člena ZVO-2 celovita presoja vplivov na okolje za GGN zato ni obvezna.

C.

Ministrstvo je skladno s šestim odstavkom 77. člena ZVO-2 za mnenje o verjetnosti pomembnih vplivov izvedbe GGN dne 19. 6. 2024 zaprosilo tudi Ministrstvo za kulturo in Direkcijo RS za vode, ki sta pristojna za področji, na kateri bi GGN lahko pomembno vplival (varstvo kulturne dediščine, upravljanje z vodami), pri čemer je upoštevalo določbe 9. člena Zakona o gozdovih, po katerih morajo biti v gozdnogospodarskem načrtu upoštewane tudi usmeritve za kulturno dediščino v gozdnem prostoru in vodnogospodarski pogoji. Zaprošena sta bila, da pri izdaji mnenja upoštevata merila glede značilnosti GGN in njegovih vplivov ter območja, ki bi lahko bila prizadeta zaradi teh vplivov, njihov pomen ter ranljivost, skladno z 2. členom Uredbe o merilih za ocenjevanje verjetnosti pomembnejših vplivov izvedbe plana, programa, načrta ali drugega splošnega akta in njegovih sprememb na okolje v postopku celovite presoje vplivov na okolje (Ur. list RS 9/09; Uredba o merilih) in opozorjena, da bo ministrstvo pri odločitvi o uvedbi postopka celovite presoje vplivov na okolje upoštevalo le mnenja, ki so utemeljena s temi merili.

Ministrstvo za kulturo je izdalo mnenje št. 340-3/2024-3340-4 z dne 4. 7. 2024, iz katerega sledi, da se v GGE nahaja več enot kulturne dediščine. Poglavji 2.2 *Socialne funkcije*, podpoglavje *Funkcija varovanja kulturne dediščine* in 6.2.2. *Usmeritve za krepitev in uskladiitev funkcij gozdov* je treba dopolniti in upoštevati splošne usmeritve za funkcijo varovanja kulturne dediščine ter kulturnovarstvene usmeritve, ki jih je pripravil ZVKDS OE Nova Gorica (št. 35106-0593-2/2023). Vendar verjetno pomembnih vplivov izvedbe GGN na kulturno dediščino v svojem mnenju ne ugotavljajo, zato ministrstvo ocenjuje, da verjetno pomembnih vplivov na kulturno dediščino izvedba GGN ne bo imela.

Direkcija RS za vode (DRSV) je izdala mnenje št. 35025-10/2024-2 z dne 12. 8. 2024, iz katerega sledi, da bi izvedba GGN lahko pomembno vplivala na vodni režim in stanje voda ter na varstvo pred škodljivim delovanjem voda. Ugotavljajo namreč:

- Območja, kjer krčenje praviloma ni dopustno (ni prepovedano) ali je dopustno, so v GGN opredeljena:

na območjih velike in zelo velike verjetnosti pojavljanja zemeljskih plazov glede na karto Plazljiva območja NUV1 ter tudi na območjih srednje velike in zelo velike stopnje verjetnosti pojavljanja zemeljskih plazov glede na podrobnejše podatke Opozorilne karte verjetnosti pojavljanja zemeljskih in hribinskih plazov – GeoZS 1:25.000. Na plazljivem območju je skladno z Zakonom o vodah prepovedano krčenje in večja obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, ki pospešuje plazenje zemljišč;

na območjih zahtevnih zaščitnih ukrepov glede na Opozorilno karto erozije NUV1 in na območjih srednje in velike stopnje verjetnosti pojavljanja erozije glede na podrobnejše podatke Opozorilne karte verjetnosti pojavljanja erozije – GeoZS 1:25.000. Na erozijskem območju je skladno z Zakonom o vodah prepovedano krčenje tistih gozdnih sestojev, ki preprečujejo plazenje zemljišč in snežne odeje, uravnavajo odtočne razmere ali kako drugače varujejo nižje ležeča območja pred škodljivimi vplivi erozije;

- Prednostna območja za gradnjo gozdnih prometnic so v GGN predvidena

na območjih, za katera je bilo ugotovljeno, da so potencialno poplavno ogrožena;

na območjih zahtevnih zaščitnih ukrepov glede na Opozorilno karto erozije NUV1 ter na območjih srednje in velike stopnje verjetnosti pojavljanja erozije glede na podrobnejše podatke Opozorilne karte verjetnosti pojavljanja erozije – GeoZS 1:25.000. Na erozijskem območju je skladno z Zakonom o vodah prepovedano vlačenje lesa.

V vseh navedenih primerih gre za poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda in se lahko izvede samo na podlagi vodnega soglasja/mnenja, kot to določa Zakon o vodah, z upoštevanjem pogojev, ki so v njem navedeni.

Ker je ministrstvo ocenilo, da z usmeritvami za krčenje gozdov in za gradnjo gozdnih prometnic GGN predstavlja osnovo za izvedbo posegov v okolje, ker omogoča ali dopušča izvedbo teh

posegov na ranljivih območjih, ki jih lahko ogroža škodljivo delovanje voda in s tem povečuje verjetnost naravnih nesreč, bi bilo na podlagi tretjega odstavka 77. člena ZVO-2 za GGN zato treba izvesti celovito presojo vplivov na okolje. Skladno z določbami 9. in 146. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, 175/20 – ZIUOPDVE in 3/22 – ZDeb; v nadaljevanju: ZUP) je ministrstvo Zavod za gozdove Slovenije, OE Sežana, dne 14. 8. 2024 pisno seznanilo z dejstvi in okoliščinami, pomembnimi za odločitev v postopku celovite presoje vplivov na okolje, kot izhajajo iz citiranega mnenja DRSV. Pozvalo ga je, da se najkasneje v roku 21 dni od prejema tega poziva opredeli do zgoraj navedenih ugotovitev, predloži vse morebitne dokaze, nova verodostojna dejstva pa navede in utemelji. Zavod za gozdove Slovenije je dne 26. 8. 2024 zaprosil za podaljšanje roka za odgovor, čemu je ministrstvo ugodilo. Zaradi razjasnitve vseh okoliščin je ministrstvo dne 24. 9. 2024 organiziralo sestanek s predstavniki DRSV, Zavoda za gozdove Slovenije in Ministrstva za kmetijstva, gozdarstvo in prehrano. Zapisnik tega sestanka s št. 35409-81/2024-2570-11 je bil na e-naslov Zavoda za gozdove Slovenije, OE Sežana, posredovan dne 26. 9. 2024.

Zavod za gozdove Slovenije, OE Sežana, je ministrstvu dne 4. 10. 2024 posredoval dopis »Opredelitev do dejstev in okoliščin, ki so navedena v dopisu Ministrstva za okolje, podnebje in energijo v zvezi z odločitvijo glede obveznosti izvedbe celovite presoje vplivov na okolje v postopku sprejemanja gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarske enote Brkini I 2024 – 2033«, v katerem navajajo, da se z mnenjem ministrstva in DRSV ne strinjajo, saj menijo, da izvajanje načrta za gospodarjenje z gozdovi ne bo imelo pomembnejših vplivov na vodni režim in stanje voda ter varstvo pred škodljivim delovanjem voda, iz razlogov, pri čemer poudarjajo:

Pri izvajanju veljavnega GGN GGE Brkini I 2014-2023 (Uradni list RS, št. 2/15), ki ima v prostorskem delu GGN opredeljena celo večja območja, kjer je krčenje gozda dovoljeno in večja prednostna območja za gradnjo gozdnih cest in vlak, kot v osnutku GGN GGE Brkini I (2024-2033), ni bilo zabeleženih nobenih negativnih vplivov na vodni režim in stanje voda zaradi gozdarstva. V preteklem desetletju je bilo na območju GGE Brkini I izkrčeno 10,34 ha gozda, kljub temu pa se je površina gozda v GGE povečala za 96 ha. V preteklem desetletju, kljub določenim prednostnim območjem za izgradnjo gozdnih cest in vlak, ni bila zgrajena nobena gozdna cesta, zgrajenih pa je bilo 7,2 km godnih vlak, kar je zelo malo. Realizacija možnega poseka je bila zgolj 27 %, realizacija gojitvenih in varstvenih del pa v povprečju še nižja. Zanimanje za gospodarjenje z gozdovi in vlaganje vanje se v GGE Brkini I zmanjšuje. Z dodatnimi omejitvami glede krčitev gozda, izgradnje in uporabe gozdnih prometnic se bo realizacija GGN verjetno še poslabšala, kar bo na dolgi rok verjetno negativno vplivalo tudi na vodni režim, saj bo zaradi vedno večje količine odmrle lesne mase v gozdu zaradi negospodarjenja ta v večjem deležu kot sedaj končala v vodotokih in zaradi ruvanja ostarelih dreves na pobočjih se bodo povečali tudi erozijski procesi.

Kljub temu bodo v nadaljevanju priprave GGN vsebine karte št. 8 (Območje gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda) in karte 9b (Območja, ki niso zadostno odprta z gozdnimi vlakami) popravili, glede ostalih zahtev DRSV pa menijo, da za to ni pravne podlage. Pri pripravi GGN so uporabili karte skladno z [Usmeritvami s področja upravljanja z vodami za pripravo gozdnogospodarskih načrtov](#), ki jih je leta 2020 pripravila DRSV. Večina kart ogroženih območij (plazljiva, erozijska, plazovita) predstavlja zgolj strokovne podlage v merilu 1:250.000, saj jih skladno s 83. členom Zakona o vodah ni sprejela Vlada RS, njihova povezava z omejitvami, ki izhajajo iz Zakona o vodah, kot jih v mnenju uporablja DRSV, pa je zato vprašljiva. Poleg tega nekaterih kart ogroženih območij v merilu 1:25.000, na katere se v mnenju sklicuje DRSV, pri izdelavi osnutka GGN niso mogli uporabiti, saj so na portalu e-vode dostopne šele od 21.8.2024.

Na karti 8 so le prikazana območja, kjer krčenje gozdov ni dovoljeno, praviloma ni dopustno in območja, kjer je krčenje gozdov dovoljeno, s čimer GGN ne dovoljuje krčenja gozda, ampak zgolj prikazuje območja dopustnosti krčenja na podlagi meril, določenih z Navodili za izdelavo načrtov za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ljubljana, 2023). Čeprav ta ne predvidevajo upoštevanja plazovitih in erozijskih območij, bodo karto območij gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda, popravili, tako da bo območje, kjer krčenje gozda praviloma ni dopustno, razširjeno tudi na plazljiva območja z veliko in zelo veliko verjetnostjo pojavljanja zemeljskih plazov in na erozijska območja s strogimi in zahtevnimi zaščitnimi ukrepi. Po novem bo površina gozdov, kjer je krčenje gozda dovoljeno, omejena zgolj na 10 % vseh gozdov v GGE.

Na karti 9b *Prednostna območja za gradnjo gozdnih vlak* so prikazana območja gozdov, ki niso zadosti odprta z gozdnimi vlakami z vidika gospodarjenja z gozdovi, ne predstavlja pa ta karta podlage za izvedbo gradnje gozdnih vlak. Čeprav so v besedilu GGN, poglavju 6.27 »Usmeritve za tehnologijo dela, gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic«, navedene ustrezne usmeritve za gradnjo vseh gozdnih prometnic, bodo karto št. 9b popravili in to tako, da bodo iz

območij, ki niso zadostno odprta z gozdnimi vlakami, izločena erozijska območja s strogimi in zahtevnimi zaščitnimi ukrepi. Po tem popravku bo območji, ki niso zadostno odprta z gozdnimi vlakami, zgolj 1,5 % vseh gozdov v GGE.

Brkini I GGN v poglavju 6.2.7 »Usmeritve za tehnologijo dela, gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic« navaja tudi »Usmeritve za pridobitev vodnega soglasja in pravice graditi«, po katerih je potrebno za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, v skladu z veljavno zakonodajo s področja upravljanja z vodami, pridobiti vodno soglasje/mnenje o vplivu gradnje na vodni režim in stanje voda, in našteva primere – med njimi so tudi varstvena in ogrožena območja. To pomeni, da v kolikor ne bo izdano pozivno soglasje/mnenje, se gradnja gozdne ceste ali vlake, na predmetnih prednostnih območjih ne bo izvedla, kar pomeni, da cilj ohranjanja dobrega stanja površinskih in podzemnih voda ter ohranjanja in uravnavanja vodnih količin ne bo ogrožen.

Navajajo tudi, da bodo do faze določitve predloga, ti popravki vgrajeni v GGN, tako da njegovo izvajanje ne bo imelo pomembnejših vplivov na vodni režim in stanje voda ter varstvo pred škodljivim delovanjem voda.

Ministrstvo je ponovno proučilo vlogo ter dodatna pojasnila Zavoda za gozdove Slovenije in ugotovilo, da je verjetnost pomembnih vplivov izvedbe GGN na vodni režim in stanje voda ter na varstvo pred škodljivim delovanjem voda, ob upoštevanju usmeritev DRSV, majhna. Pri tem je upoštevalo tudi sklepe sestanka z dne 24. 9. 2024, po katerih bo za kakovost GGN in njegovo skladnost s predpisi, vključno z upoštevanjem »vodnogospodarskih pogojev«, skrbelo ministrstvo, pristojno za gozdarstvo, skladno z Zakonom o gozdovih, ki bo lahko ta namen pred sprejemom GGN zahtevalo mnenje DRSV, da je GGN z vidika upravljanja z vodami sprejemljiv. Verjetnost pomembnih vplivov izvedbe GGN na vodni režim in stanje voda ter na varstvo pred škodljivim delovanjem voda je zato majhna.

Kot sledi iz prej citiranega mnenja ZRSVN, izvedba GGN tudi na naravne vrednote in biotsko raznovrstnost ne bo imela pomembnega vpliva, s čimer se ministrstvo strinja.

Ministrstvo ocenjuje, da izvedba GGN ne bo imela pomembnega vpliva iz drugih vidikov, kot so varovanje zdravja ljudi, raba drugih naravnih virov ter na podnebne spremembe (blaženje in prilagajanje). Pri slednjih upošteva, da se nacionalni cilji, politike in ukrepi in usmeritve Celovitega nacionalnega podnebno energetskega načrta RS (št. 35400-18/2019/22 z dne 28. 2. 2020), ki se nanašajo na gozdove in gozdarstvo), za nivo GGE presplošni, saj se nanašajo na območne gozdnogospodarske načrte in na Operativni program za izvajanje Nacionalnega gozdnega programa. GGN zato ne šteje kot načrt, ki je pomemben »za vključevanje okoljskih vidikov« ali za »izvajanje okoljske zakonodaje Evropske skupnosti«, kar je eno od meril iz Uredbe o merilih. Drugi okoljski vidiki ali okoljska zakonodaja Evropske skupnosti, ki bi se nanašala na gozdove, ministrstvu niso znani.

Ministrstvo zato sledi predlogu Zavoda za gozdove Slovenije in ob upoštevanju značilnosti GGN in njegovih vplivov ter značilnosti območij, ki bodo verjetno prizadeta zaradi vplivov GGN, njihovega pomena in ranljivosti, ocenjuje, da verjetno pomembnih vplivov na okolje izvedba GGN ne bo imela.

Na podlagi tretjega odstavka 77.člena ZVO-2 izvedba celovite presoje vplivov na okolje zato ni obvezna.

Ker obveznost celovite presoje vplivov na okolje ni obvezna niti po drugem niti po tretjem odstavku 77. člena ZVO-2, je ministrstvo odločilo, kot je navedeno v 1. točki izreka te odločbe.

IV. (Stroški)

Na podlagi 2a. alineje 1. odstavka 23. člena in 4. alineje 1. odstavka 24. člena Zakona o upravnih taksah (Uradni list RS, št. 106/10 – uradno prečiščeno besedilo, 14/15 – ZUUJFO, 84/15 – ZZelP-J, 32/16, 30/18 – ZKZaš in 189/20 – ZFRO) je izdaja te odločbe oproščena takse.

V skladu z določbami petega odstavka 213. člena v povezavi s 118. členom ZUP je bilo potrebno v izreku te odločbe odločiti tudi o stroških postopka. Glede na to, da v tem postopku stroški niso nastali, je bilo odločeno, kot izhaja iz 2. točke izreka te odločbe.

S tem je odločba utemeljena.

Pouk o pravnem sredstvu: Zoper to odločbo ni pritožbe, pač pa se lahko sproži upravni spor in sicer z vložitvijo tožbe v roku 30 dni po vročitvi te odločbe na Upravno sodišče Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, Ljubljana. Tožba se lahko vloži neposredno pri navedenem sodišču ali pošlje po pošti.

Postopek vodila:

Katarina Celič
sekretarka

dr. Tanja Pucelj Vidović
vodja Sektorja za okoljske presoje